

DE FONTEIN

MAVO EN HAVO

PTE-GIDS

MAVO / Pre lyceum

Leerjaar 2 2026-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Planning 2025-2026	4
Bevorderingsnormen	5
Pakketkeuze	5
Reglement mediatheek De Fontein	6
Vak: Aardrijkskunde	7
Vak: Biologie	9
Vak: Duits	11
Vak: Engels	13
Vak: Frans	15
Vak: Geschiedenis	17
Vak: Lichamelijke Opvoeding	19
Vak: LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding)	21
Natuur- en Scheikunde	22
Vak: Muziek	23
Vak: Nederlands	23
Vak: Technologie en toepassing	25
Vak: Tekenen	26
Vak: Wiskunde	28

Voorwoord

Beste leerling, geachte ouders,

Dit is de gids waarin het PTE is opgenomen. PTE betekent Programma van Toetsing en Eindtermen.

In deze gids kun je lezen welke onderwerpen er dit schooljaar behandeld worden en wat je moet kennen en kunnen.

Je vindt ook per vak benoemd welke toetsen er zijn, zodat je daar rekening mee kunt houden. Theoretische toetsen worden zo veel mogelijk in de 4 toetsweken afgenomen.

Deze gids helpt je met plannen van je schoolwerk, je weet wat er in welke periode van je wordt verwacht.

Met behulp van je Plenda en het huiswerk in SOM kun je zien hoe je naar al die verschillende onderdelen toewerkt.

Tijdens het coachmoment wordt deze gids met je doorgenomen. Als je daarna nog vragen en/of opmerkingen hebt, kan je contact opnemen met je coach.

Namens alle docenten,

Reinier de Groot, teamleider leerjaar 1 en 2

N.B.

- 1) In gevallen waarin deze gids niet voorziet beslist de schoolleiding.
- 2) De schoolleiding behoudt zich het recht voor wijzigingen (errata) aan te brengen.

Planning 2026-2027

Start schooljaar:	19 augustus
Herfstvakantie:	10 oktober t/m 18 oktober
Kerstvakantie	19 december t/m 3 januari
Voorjaarsvakantie:	20 februari t/m 28 februari
Meivakantie:	24 april t/m 9 mei
Start zomervakantie:	10 juli

Bevorderingsnormen

De bevorderingsnormen kunt u vinden op de site van De Fontein.

Pakketkeuze

In onderstaand schema is het pakket van de profielen op De Fontein te zien. In klas 2 wordt een begin gemaakt met de keuze voor het examenpakket, in leerjaar 3 wordt het definitieve examenpakket samengesteld.

Pakketkeuze leerjaar 2:

- De leerling kiest in leerjaar 2 uit 5 vakken. Hier kiest de leerling 2 vakken waar hij/zij mee door wil gaan in klas 3. Hierbij gaat het om een keuze uit de vakken aardrijkskunde, biologie, Frans, geschiedenis en technologie & toepassing.
- Als je geen examen wilt doen in Wiskunde in klas 4 moet je in klas 3 verder gaan met Biologie zoals in onderstaand schema is te zien.

	Zorg & Welzijn	Economie	Techniek
Verplichte vakken	Nederlands Engels LO	Nederlands Engels LO	Nederlands Engels LO
Verplichte profielvakken	Biologie & Keuze uit: • Wiskunde of • Aardrijkskunde of • Geschiedenis	Economie Wiskunde	Natuurkunde Wiskunde
Keuzevakken (2 vakken)	Kiezen uit: Frans Duits Tekenen Wiskunde Economie Aardrijkskunde Geschiedenis Scheikunde Technologie & Toepassing	Kiezen uit: Frans Duits Aardrijkskunde Geschiedenis Natuurkunde Technologie & Toepassing Tekenen	Kiezen uit: Duits Biologie Scheikunde Economie Technologie & Toepassing Tekenen
Afgerond in leerjaar 3	Maatschappijleer	Maatschappijleer	Maatschappijleer

Reglement mediatheek De Fontein

De mediatheek is een plek in de school waar je zelfstandig kunt werken en boeken kunt lenen. In de leeshoek kun je zitten met een boek of tijdschrift om rustig te lezen. Ook kan je hier printen, maar alleen voor schooldoeleinden. Bij binnenkomst vertel je de mediathecaris wat je komt doen.

Om een rustige werkplek te creëren zijn er wel een aantal regels: telefoons, allerlei apparatuur, eten, drinken en snoepen horen niet thuis in de mediatheek. De mediatheek is een werk- en studieomgeving en daarom is luidkeels praten niet toegestaan.

Je mag een boek per keer lenen. De uitleentermijn is 4 weken. Verlengen kan als het boek niet is gereserveerd door iemand anders en als de eventuele boete is betaald. De verlengingstermijn is 1 week. Als je recht hebt op werktijdverlenging is die termijn 2 weken. Het niet betalen van een eventuele boete kan een blokkade van je account opleveren. Ook kun je dan geen boeken meer lenen. Als het boek beschadigd is of als je het kwijt bent, moet je de schade vergoeden.

Vak: Aardrijkskunde

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	PO	H1 Landschappen	Periode 1	1	0
2.1.2	REP	H1 Landschappen	TW1	2	2
2.2.1	REP	H2 Steden	TW2	2	2
2.3.1	REP	H3 Water	TW3	2	2
2.3.2	PO	H3 Water	Periode 3	1	0
2.4.1	REP	H4 Duurzame wereld	TW4	2	2

Herkansbare toetsen: 2.1.2, 2.2.1 en 2.3.1

Vakspecifieke opmerkingen

Pre-Lyceum stroom: Leerlingen die de pre-lyceum stroom volgen worden bij toetsen beoordeeld met een TL en een PL cijfer.

Differentiatie: Differentiatie wordt aangeboden in de lessen bij het zelfstandig aan de opdrachten. De methode geeft digitaal de mogelijkheid tot het volgen van 3 soorten leerroutes (basis-, herhalende en verdiepende leerroute). In het papieren werkboek kan de docent sturen welke opdrachten wel/niet gemaakt dienen te worden. Ook worden herhalings-(TL-stof) en/of verdiepingsopdrachten (pre lyceum stof) aangeboden.

SomToday: Huiswerk en toetsen worden opgegeven in SomToday.

Classroom: Hier zijn vakspecifieke linkjes en materialen te vinden die tijdens de les worden gebruikt.

SLO kerndoelen en eindtermen: zie [leerdoelenkaart aardrijkskunde](#) en [kerndoelen](#) van het SLO

Vak: Biologie

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	REP	Thema 2	TW1	2	2
2.2.1	PO	Thema 1	Periode 2	1	1
2.2.2	REP	Thema 3	TW 2	2	2
2.3.1	PO	Thema 4	Periode 3	1	1
2.3.2	REP	Thema 4	TW 3	2	2
2.4.1	PO	Thema 6	Periode 4	1	1
2.4.2	REP	Thema 5	TW 4	2	2

Herkansbare toetsen: 2.1.1 - 2.2.2 - 2.3.2

Vakspecifieke opmerkingen

Pre-Lyceum stroom: Tijdens de lessen krijgen leerlingen die de pre-lyceum stroom volgen aanvullende opdrachten die aansluiten bij het niveau.

Voor deze toetsen wordt een strengere normering gehanteerd. Dit houdt in dat leerlingen meer punten op de toets moeten behalen voor een voldoende. Bij PO cijfers worden cijfers overgenomen naar de Pre-lyceum stroom.

Differentiatie: Leerlingen krijgen voldoende tijd in de les om de digitale opdrachten in Learnbeat te maken en dit wordt pas huiswerk als blijkt dat de leerling het tempo niet kan volgen. Per hoofdstuk moet of mag een leerling een formatieve schriftelijke overhoring maken over een deel van de stof. Leerlingen die laten zien dat ze op een hoger niveau kunnen werken en presteren, krijgen extra stof aangeboden.

Gebruik Classroom: De uitleg van opdrachten, het inleveren van een aantal opdrachten en de beoordeling van opdrachten vinden plaats via Classroom.

Kerdoelen en eindtermen Onderdeel D: mens en natuur

De volgende acht kerndoelen bestrijken een groot inhoudelijk terrein, gericht op natuurwetenschappelijke, technologische en zorggerelateerde onderwerpen. Deze kerndoelen geven in globale termen aan waar het daarbij om gaat: een onderzoekende houding ten opzichte van de natuur, herkennen van samenhangen en wisselwerkingen, verbinden van theorieën en modellen met praktisch werk en waarneming, bevorderen van duurzaamheid. Het begint bij vragen stellen (28, 31) en gaat via de benadering van sleutelbegrippen (29, 30) naar kerndoelen waarin meer specifieke onderwerpen en vaardigheden worden genoemd (32 t/m 35).

28. De leerling leert vragen over natuurwetenschappelijke, technologische en zorggerelateerde onderwerpen om te zetten in onderzoeksvragen, een dergelijk

onderzoek over een natuurwetenschappelijk onderwerp uit te voeren en de uitkomsten daarvan te presenteren.

29. De leerling leert kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in sleutelbegrippen uit het gebied van de levende en niet-levende natuur, en leert deze sleutelbegrippen te verbinden met situaties in het dagelijks leven.

30. De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden.

31. De leerling leert onder andere door praktisch werk kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in processen uit de levende en niet-levende natuur en hun relatie met omgeving en milieu.

34. De leerling leert hoofdzaken te begrijpen van bouw en functie van het menselijk lichaam, verbanden te leggen met het bevorderen van lichamelijke en psychische gezondheid, en daarin een eigen verantwoordelijkheid te nemen.

35. De leerling leert over zorg en leert zorgen voor zichzelf, anderen en zijn omgeving, en hoe hij de veiligheid van zichzelf en anderen in verschillende leefsituaties (wonen, leren, werken, uitgaan, verkeer) positief kan beïnvloeden.

Vak: Duits

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	SO	Neue Kontakte H1 - <i>jezelf voorstellen</i> woordjes	periode 1	1	1
2.1.2	SO	Neue Kontakte H1 - pers. vnw en ww <i>sein</i> grammatica	periode 1	1	1
2.1.3	REP	Neue Kontakte H2 en H3 Woordjes en grammatica	toetsweek 1	3	3
2.2.1	REP	Neue Kontakte H3, H4 en H5 Lezen en (kijk-)luisteropdracht	periode 2	2	2
2.2.2	Mond eling	Neue Kontakte Sprachmittel H5 Mondeling	periode 2	1	1
2.2.3	REP	Neue Kontakte H4 en H5 Woordjes en grammatica	toetsweek 2	3	3
2.3.1	REP	Neue Kontakte H6 en H7 en H8 Lezen en (kijk-)luisteropdracht	periode 3	2	2
2.3.2	PO	Post it- filmpje (H6, H7 en H8)	periode 3	1	1
2.3.3	REP	Neue Kontakte H6 en H7 Woordjes en grammatica	toetsweek 3	3	3
2.4.1	SO	Neue Kontakte H8 Woordjes	periode 4	1	1
2.4.2	SO	Neue Kontakte H8 Grammatica	periode 4	1	1
2.4.3	REP	Neue Kontakte H9 Woordjes, grammatica	toetsweek 4	1	1

Herkansbare toetsen: *geen*

Vakspecifieke opmerkingen

Diagnostische toetsen kunnen bij elk hoofdstuk worden gegeven.

Praktische opdrachten zijn bijv. mondelingen, het creatieve schrijven van eigen teksten in het Duits of opdrachten mbt. Landeskunde. De studiewijzers zijn op SOM-today te vinden.

Pre-Lyceum stroom:

In de lessen Duits werken we in klas 2 met een Mavo-Havo methode. We differentiëren tussen deze niveaus op het gebied van:

- ⇒ *Tempo: Leerlingen maken ook de PL- stof (ster opdrachten) uit ieder hoofdstuk*
- ⇒ *Vraagstelling: Op de toets worden meer inzicht- en toepassingsvragen gesteld*
- ⇒ *Normering: Voor elke toets ontvangt de leerling uit de Pre-Lyceum stroom een mavo én PL-cijfer op basis van 2 verschillende normeringen*

Differentiatie:

Extra hulp en (hulp)materiaal aanbieden tijdens of buiten de les.

SomToday:

Huiswerk en toetsen worden opgegeven in SomToday.

Classroom:

Classroom wordt gebruikt om verdiepende materiaal aan te bieden en PO's e.d. af te nemen.

SLO kerndoelen en eindtermen:

- *De leerling leert vertrouwd te raken met de klank van het Duits door veel te luisteren naar gesproken en gezongen teksten.*
- *De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn Duitse woordenschat.*
- *De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven Duitstalige teksten.*
- *De leerling leert in Duitstalige schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.*

Vak: Engels

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	REP	Vaardigheid: Luisteren Ter voorbereiding op deze toets leert de leerling nieuwe vocabulaire, dit wordt tijdens de lessen getraind.	Toetsweek 1	2	2
2.2.1	REP	H1 en H2 Stepping Stones Vocabulary, Stones en Grammar	Toetsweek 2	1	1
2.3.1	REP	Vaardigheid: Lezen Ter voorbereiding op deze toets leert de leerling nieuwe vocabulaire, dit wordt tijdens de lessen getraind.	Toetsweek 3	2	2
2.4.1	REP	H3 en H4 Stepping Stones Vocabulary, Stones en Grammar	Toetsweek 4	1	1
2.4.2	REP	H5 en H6 Stepping Stones Vocabulary, Stones en Grammar	Periode 4	1	1
2.4.3	REP	Vaardigheid: Spreken Ter voorbereiding op deze toets leert de leerling nieuwe vocabulaire, dit wordt tijdens de lessen getraind.	Individuele toets tijdens schooljaar	2	2

Herkansbare toetsen: geen

Vakspecifieke opmerkingen

Alleen bij de vaardigheidstoetsen mag een woordenboek NL-EN + EN-NE worden gebruikt. Bij het vak Engels zijn geen herkansbare toetsen.

Pre-Lyceum stroom: In de lessen Engels werken we in klas 1 met een Mavo-Havo methode. We differentiëren tussen deze niveaus op het gebied van:

Tempo: leerlingen maken ook de Havo stof (ster opdrachten) uit ieder hoofdstuk;

Vraagstelling: Op de toets worden meer inziichts- en toepassingsvragen gesteld;

Normering: Voor elke toets ontvangt de leerling uit de Pre-Lyceum stroom een Mavo en een Havo-cijfer op basis van 2 verschillende normeringen.

Kerdoelen en eindtermen:

De leerling leert verder vertrouwd te raken met de klank van het Engels door veel te luisteren naar gesproken en gezongen teksten.

De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn Engelse woordenschat. De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven Engelstalige teksten.

De leerling leert in Engelstalige schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.

De leerling leert in spreektaal anderen een beeld te geven van zijn dagelijks leven. De leerling leert standaard gesprekken te voeren om iets te kopen, inlichtingen te vragen en om hulp te vragen.

De leerling leert informeel contact in het Engels te onderhouden via e-mail, brief en chatten.

De leerling leert welke rol het Engels speelt in verschillende soorten internationale contacten.

Vak: Frans

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	REP	Boek 1B - unité 5 Mon style/ Thema: kleding PL: aangepaste normering	TW 1	1	1
2.1.2	REP	Leesvaardigheidstoets	TW 1	2	2
2.1.3	PO	Taaltaak	Periode 1	1	1
2.2.1.	REP	Boek 2A - unité 1 "Sport en passion" m.u.v. delend lidwoord	TW 2	1	1
2.2.2.	REP	Luistertoets (Franstalige audio, Nederlandse vragen) PL: aangepaste normering	Periode 2	2	2
2.2.3.	PO	Taaltaak	Periode 2	1	1
2.3.1.	REP	Unité 2 (boek 2A) PL:- PL/ * oefeningen in het werkboek - aangepaste normering - woorden plaatsen in de context	TW 3	2	2
2.3.2.		Taaltaak thema unité 1 "en ligne"			
2.4.1	PO	Voor leerlingen die Frans kiezen in Ij3 of overstap maken naar H2: - website maken (herhaling gramm Ij1 + Ij2) - toets herhaling grammatica Ij1 + Ij2	TW 4	1	1
2.4.2.	Mond eling	Voor leerlingen die Frans kiezen in Ij3 of overstap maken naar H2:	TW 4	2	2
2.4.3.	PO	Leerlingen die geen Frans kiezen: Taaltaak: website cultuur	Periode 4	1	1

Herkansbare toetsen: 2.1.1. of 2.1.2, 2.2.1 of 2.2.2, 2.3.1

Vakspecifieke opmerkingen:

Toetsing bij het vak Frans vindt plaats volgens de richtlijnen van het Europees Referentiekader (ERK). De onderdelen die getoetst zullen worden tijdens de toetsweek zullen gedurende de periode formatief getoetst worden om te kijken of het al beheerst wordt.

Kerdoelen ERK - (gebaseerd op ERK/ nl/docent/ niveaubeschrijvingen)

Spreeken - Kan zinnen en uitdrukkingen gebruiken om sport, personen en dingen te beschrijven,

Luisteren- Kan vertrouwde woorden er begrijpen die te maken met communicatie en sport, wanneer en langzaam en duidelijk wordt gesproken

Schrijven - kan een persoon en besteding vrije tijd beschrijven

Lezen - kan vertrouwde woorden in zeer eenvoudige zinnen begrijpen, bijvoorbeeld sport en mobiele communicatie

Cultuur - maakt kennis met de Franse cultuur

Kerdoelen SLO (VMB.) gebaseerd op <https://leerplaninbeeld.slo.nl/>

11. De leerling leert verder vertrouwd te raken met de klank van het Frans door veel te luisteren naar gesproken en gezongen teksten.

12. De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn Franse woordenschat.

13. De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven Franstalige teksten.

14. De leerling Franstalige digitale bronnen te beoordelen

15. De leerling leert standaardteksten te voeren om wat over zichzelf te vertellen.

18. De leerling leert welke rol het Frans heeft in verschillende digitale contacten.

Vak: Geschiedenis

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	REP	H1 Burgers en stoommachines	TW 1	2	2
2.2.1	REP	H2 Europa veroverd de wereld	TW 2	2	2
2.2.2	PO	Een nog nader te kiezen werkvorm die inzicht geeft in de democratisering van Nederland ca. 1848 - heden	Periode 2	1	1
2.3.1	REP	H3 Tijd van Wereldoorlogen, oa Eerste Wereldoorlog	TW 3	2	2
2.3.2	PO	Een nog nader te kiezen werkvorm die inzicht geeft in de tijd van televisie en computers, de wereld na 1945	Periode 3	1	1
2.4.1	REP	H4 Tijd van Wereldoorlogen, oa. Tweede Wereldoorlog	TW 4	2	2

Herkansbare toetsen: 2.1.1 - 2.2.1 - 2.3.1

Vakspecifieke opmerkingen:

We bespreken in dit jaar de periode die we De lange 19e eeuw noemen (1789-1914), De tijd van Wereldoorlogen (1914-1945) en De tijd van televisie en computer (1950-heden).

Centrale thema's

Industrialisatie: het ontstaan van fabrieken en over de grote gevolgen daarvan in de 19e eeuw op de (landbouw)samenleving. De tijd tussen 1800 en 1900 heet ook wel de tijd van burgers en stoommachines.

Thema's voor PO: Je stem laten horen/volksvertegenwoordiging, een regering vormen/hoe werken verkiezingen, democratie in Europa/het bestuur van de Europese Unie.

De Eerste Wereldoorlog (WOI) en de jaren ervoor en erna, ca. 1900-1933. Het gaat over WOI, het ontstaan van communisme en de gevolgen van het Verdrag van Versailles voor Duitsland en Europa.

Thema's voor PO: De Koude Oorlog, Koloniën worden vrij, De wereld na 1989.

De Tweede Wereldoorlog: nazi-Duitsland en de Tweede Wereldoorlog in Europa en Azië en de moord op 6 miljoen Joden en de gevolgen voor Europa en Nederland.

Pre-Lyceum stroom: *In de lessen geschiedenis differentiëren we op het gebied van:*

- *Diepgang: zwaardere belasting voor leerling PL door extra lesstof en extra havo vragen bij toetsafname.*
- *Vraagstelling: Op de toets worden meer inzicht- en toepassingsvragen gesteld*
- *Normering: Voor elke toets ontvangt de leerling uit de Pre-Lyceum stroom een mavo én PL- cijfer op basis van 2 verschillende normeringen.*

SomToday: *Huiswerk en toetsen worden opgegeven in SomToday.*

Classroom: *Classroom wordt gebruikt om materiaal aan te bieden, zoals uitleg PO's, powerpoints, antwoordboeken.*

SLO kerndoelen en eindtermen:

- **26A Historische ontwikkelingen:** leerlingen beschrijven historische ontwikkelingen uit de prehistorie, oudheid, middeleeuwen en vroegmoderne tijd.
- **26B Tijd:** leerlingen ordenen en onderzoeken historische gebeurtenissen en ontwikkelingen met behulp van tijdsaanduidingen, tijdlijnen en historische bronnen.
- **26C Doorwerking van het verleden:** leerlingen leggen verbanden tussen verleden en heden en onderzoeken de betekenis en doorwerking van het verleden voor het heden en de eigen geschiedenis.

Vak: Lichamelijke Opvoeding

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
I.O.		Individuele Opstelling (zie bijlage 1)	P.1,2,3,4	8x	8x
S.O		Sociale Opstelling (zie bijlage 1)	P.1,2,3,4	8x	8x
Pres		Prestatie Onderdelen die het hele jaar door worden afgesloten. Voorbeelden hiervan zijn: sprint, Conditie circuit, heidelooop. Per stuk telt dit 1 keer mee, deze worden apart in Som genoteerd.	P. 1,2,3,4,	1x	1x

Herkansbare toetsen: Alles indien praktisch uitvoerbaar.

Vakspecifieke opmerkingen:

I.O en S.O verwerking in Som: Dit is geen vaststaand cijfer in het gehele jaar. Deze kan naar boven of beneden bijgesteld worden gedurende het schooljaar. Dit is om het gedrag van de leerlingen inzichtelijk te maken en waar nodig bij te sturen.

Pre-Lyceum stroom: Bij de onderdelen I.O. en S.O. wordt er gekeken naar meer vaardigheid in meerdere onderdelen. Waar er bij de TL stroom per les minimaal 3-4 gedragingen verwacht worden is dit bij de PL strooming 5-6 (zie bijlage 1.).

Differentiatie: De verschillen in de lessen zit hem in de manier van instructie opvolgen en het meedenken in de les. Waar bij een TL leerling meer instructie-uitvoeren verwacht wordt, is dit bij PL leerlingen instructie-nadenken-uitvoeren.

SomToday: wordt gebruikt om de behaalde cijfers te noteren. En waar nodig aantekeningen te maken over de lessen.

Classroom: wordt, gezien de aard van het vak, geen gebruik van gemaakt.

SLO kerndoelen en eindtermen:

53. De leerling leert zich mede met het oog op buitenschoolse beoefening op praktische wijze te oriënteren op veel verschillende bewegingsactiviteiten uit gevarieerde gebieden als spel, turnen, atletiek, bewegen op muziek, zelfverdediging en actuele ontwikkelingen in de bewegingscultuur, en daarin de eigen mogelijkheden te verkennen.

- Dit wordt door de sectie verwerkt in het aanbod van verschillende sporten aan de leerlingen.

54. De leerling leert door middel van uitdagende bewegingssituaties zijn bewegingsrepertoire uit te breiden.

- De leerlingen worden uitgedaagd iets wat ze al kunnen te verbeteren en iets wat zij nog niet kunnen aan te leren.

55. De leerling leert de hoofdbeginselen van de bewegingsactiviteiten op eigen niveau toe te passen.

- De differentiatie die wij toepassen in de lessen geven alle leerlingen de mogelijkheid de onderdelen op eigen niveau te beoefenen.

56. De leerling leert tijdens bewegingsactiviteiten sportief te zijn, rekening te houden met de mogelijkheden en voorkeuren van anderen, en respect en zorg te hebben voor elkaar.

- Dit hebben wij verwerkt in de I.O. en S.O. becijfering van de leerlingen.

57. De leerling leert eenvoudige regelende taken te vervullen die het mogelijk maken, zelfstandig en samen met andere leerlingen bewegingsactiviteiten te beoefenen.

- Tijdens het inspelen komt dit terug elke les. Ook kan een leerling de taak scheidsrechter krijgen tijdens een les. Dit wordt niet apart afgetoetst

58. De leerling leert door deel te nemen aan praktische bewegingsactiviteiten de waarde van het bewegen voor gezondheid en welzijn kennen en ervaren.

- Dit komt terug in de vooruitgang van de cijfers over de periode van 4 jaar. Waar in Ij 1 een tijd wordt neergezet op een prestatie onderdeel gaat dit voor of achteruit in de jaren erna. Hier wordt dan een gesprek gevoerd met de klas waardoor dit kan ontstaan.

Bijlage 1.

Individuele opstelling

De leerling is er helemaal op gericht om actief mee te doen en iets te leren in de les. Dit hangt af van:

- Actief meedoen met de les
- Gymspullen in orde en bij zich
- Motivatie om te leren
- Inzet (ook als je een onderdeel niet leuk vind)
- Doorzettingsvermogen
- Stilte bij instructie/concentratie
- Conformiteit (aan de regels houden)
- Volgt bewegingsinstructies op (luistert naar de aanwijzing van de docent)
- Scheidsrechter Acceptatie
- Je kan vertellen wat er in de les behandeld is

Sociale opstelling

Door het gedrag worden de voorwaarden iets te leren voor anderen positief beïnvloed. Dit doet de leerling door:

- Samenwerken
- Respect voor de ander
- Behulpzaamheid/hulpverlening
- Fair Play
- Teamwork

- Rekening houden met anderen
- Spelen zonder leiding
- Coachen/stimuleren van anderen
- Gedrag bij een overleg met de groep
- Betrokkenheid bij de leerresultaten van een ander

Vak: LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding)

PTE nummer	Soort	Omschrijving	Tijdstip
2.1	PO	De vakkenpakketkeuze is afgerond. Deze opdracht is een voorwaarde om LOB af te sluiten. De LOB-coördinator van leerjaar 4 houdt de vakkenpakketkeuze in het archief tot na de diploma-uitreiking van de leerling. Daarna zal deze vernietigd worden.	Maart 2026
2.2	PO	Het Beroepenfeest en de Doe Dag van On Stage zijn gevolgd.	Beroepenfeest: 17 maart 2026 Doedag: 9 april 2026
2.3	PO	De Techniek Ontdek Dag / De Zorg & Welzijn Ontdek Dag en de Economiedag zijn gevolgd.	Periode 3
2.4	PO	De opdrachten loopbaanoriëntatie en het loopbaandossier in Qompas dienen met voldoende afgerond te zijn.	Juni 2026

Herkansbare PTE-nummers	2.1 en 2.4
Vervangende opdracht indien gemist / indien coördinator LOB dit noodzakelijk vindt	2.1, 2.2, 2.3, 2.4

Vakspecifieke opmerkingen:

- LOB is een verplicht PTE-onderdeel. De PO's moeten worden beoordeeld met een V (Voldoende). Het niet/te laat inleveren heeft consequenties, zie Reglement Schoolexamen. Wanneer deze PO's niet met een voldoende worden afgesloten, kan de leerling niet worden bevorderd naar leerjaar 3, zie ook het Reglement Schoolexamen en de Bevorderingsnormen. De PO's lever je in bij de daarvoor aangewezen autoriteit. Deze wordt per deelopdracht bekendgemaakt.
- Aan het einde van het schooljaar 2024-2025 worden de behaalde resultaten samengevoegd tot 1 resultaat. De waardering is onvoldoende of voldoende. Wordt het jaar met een onvoldoende afgesloten dan kan een leerling zich bij de coach melden om te informeren welk onderdeel opnieuw gemaakt moet worden. Voor eind 2025 moeten alle PO's met minimaal een voldoende zijn afgesloten. Staat een leerling voor een PO een onvoldoende dan dient deze de opdracht(en) die hij/zij onvoldoende gemaakt heeft, opnieuw te maken. De coach zal de leerling dan benaderen om een inhaalmoment af te spreken.
- Het niet inleveren of het niet volledig invullen van de opdracht keuzeverantwoording loopbaanoriëntatie (vakkenpakketkeuze) heeft

consequenties. De coördinator LOB bepaalt dan in overleg met de teamleider welke vakken aan de leerling toegekend worden. De volgende criteria worden daarbij gehanteerd:

- a. Door de leerling behaalde cijfers.
 - b. Vakadviezen van de vakdocenten.
 - c. Indeling geschiedt op basis van beschikbaarheid na indeling van de overige leerlingen.
- LOB wordt voortgezet in leerjaar 3.

Vak: Natuur- en Scheikunde

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	PO	Intro: H1 Natuur- en scheikunde Presentatie zelfgekozen onderwerp Nask	Begin periode 1	1	
2.1.2	REP	H2 Stoffen: Basisstof 1 t/m 4 Pre-Lyceum: extra plus-stof	TW 1	1	1
2.2.1	REP	H3 Water: Basisstof 1 t/m 4 H4 Elektriciteit: Basisstof 1 t/m 4 Pre-Lyceum: extra plus-stof van beide hoofdstukken	TW 2	1	1
2.3.1	REP	H5: Bewegen Basisstof 1 t/m 4 H6: Licht Basisstof 1 t/m 4 Pre-Lyceum: extra plus-stof van beide hoofdstukken	TW 3	1	1

Herkansbare toetsen: 2.1.2 - 2.2.1 - 2.3.1

Vakspecifieke opmerkingen

Pre lyceum stroom: De leerlingen leren de plus-stof bij de hoofdstukken. Ze krijgen extra opdrachten bij de toets in dezelfde tijd als de andere leerlingen.

Differentiatie: Voor Pre-Lyceum zijn er meer opdrachten in de toets. Deze worden apart beoordeeld en leveren daardoor een ander cijfer op voor deze leerlingen.

SomToday: huiswerk en toetsen worden opgegeven in SomToday.

Classroom: Er wordt geen gebruik gemaakt van Classroom, alles wordt in SomToday beschikbaar gemaakt voor de leerlingen. Bij een PO wordt de opdracht ingeleverd in Classroom.

SLO kerndoelen en eindtermen:

Natuur-Scheikunde is onderdeel van het leergebied Mens en Natuur en levert een bijdrage aan de kerndoelen voor dit leergebied. Specifiek voor Natuur Scheikunde geldt dat het een bijdrage levert aan de kerndoelen:

- De leerling leert vragen over onderwerpen uit het brede leergebied om te zetten in onderzoeksvragen, een dergelijk onderzoek over een natuurwetenschappelijk onderwerp uit te voeren en de uitkomsten daarvan te presenteren.
- De leerling leert kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in sleutelbegrippen uit het gebied van de levende en niet-levende natuur, en leert deze sleutelbegrippen te verbinden met situaties in het dagelijks leven.

- De leerling leert dat mensen, dieren en planten in wisselwerking staan met elkaar en hun omgeving (milieu), en dat technologische en natuurwetenschappelijke toepassingen de duurzame kwaliteit daarvan zowel positief als negatief kunnen beïnvloeden.
- De leerling leert o.a. door praktisch werk kennis te verwerven over en inzicht te verkrijgen in processen uit de levende en niet-levende natuur en hun relatie met omgeving en milieu.
- De leerling leert werken met theorieën en modellen door onderzoek te doen naar natuurkundige en scheikundige verschijnselen als elektriciteit, geluid, licht, beweging, energie en materie.
- De leerling leert door onderzoek kennis te verwerven over voor hem relevante technische producten en systemen, leert deze kennis naar waarde te schatten en op planmatige wijze een technisch product te ontwerpen en te maken.

Vak: Muziek

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging
2.1.1.	PO	Ritme Blok/Toonduur/ Presenteren	Periode 1	1
2.2.1.	PO	Muzieknoten/ Toonhoogte/ Presenteren	Periode 2	1
2.3.1.	PO	Herhaling blok 1 en 2. Verder gaan met (klas)bandjes	Periode 3	1
2.4.1.	PO	Samenwerken in bandjes / Creëren en improviseren	Periode 4	1

Vakspecifieke opmerkingen:

Tijdens het uitvoeren van de muzikale opdrachten komen onderstaande praktische vaardigheden aan bod:

- A1 Ritme spelen
- A2 Toonhoogte spelen op de piano en of een ander instrument
- A3 Toonduur en Toonhoogte (basis) schrijfvaardigheden en de weetjes van muziekgeschiedenis.
- A4 Samenwerken in bandjes, creëren/improviseren en/of solistisch muziek maken.

De toets opnames kunnen in verschillende vormen plaatsvinden.

Het gaat vooral om de muzikale vaardigheden in de praktijk te kunnen toetsen (bijvoorbeeld tijdens een kleine uitvoering van een liedje spelen en/of zingen) maar ook schriftelijk.

De werkhouding blijft in de beoordeling een uitgangspunt.

De hoofddoelstelling van de leerlijn is stap voor stap kennismaken met de instrumenten en vormen van schoolbandjes. Leerlingen die graag verder willen gaan met het maken van een eigen videoclip met muziek, tekst en dans krijgen daarvoor de mogelijkheid.

De opdrachten worden beoordeeld op basis van de werkhouding - onvoldoende, voldoende, goed. Bovendien tellen niet alle opdrachten even zwaar mee in het eindcijfer.

Deze aanpak geeft ruimte om elke leerling zo objectief mogelijk te beoordelen en hopelijk nodigt deze leerlingen uit om elke keer weer, opnieuw zijn/haar kans goed te benutten.

De leerlingen worden gedurende de periode voornamelijk formatief getoetst. Aan het einde van een periode wordt de behandelde lesstof door middel van een quiz, bijvoorbeeld Kahoot of Blooket, herhaald en gecontroleerd. Deze quizen zijn formatief en worden niet met een cijfer beoordeeld.

Daarnaast worden enkele praktische opdrachten beoordeeld met een cijfer. Deze opdrachten worden vooraf voorzien van duidelijke beoordelingscriteria (rubric).

Vak: Nederlands

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	PO	Opdracht Leesboek (verwerkingsopdrachten fictie)	Periode 1	1	1
2.1.2	REP	Leesvaardigheid Cursus 1 - Meer dan lezen §1 t/m 7	Toetsweek 1	3	3
2.2.1	PO	Schrijfvaardigheid/ Kijk- en luistervaardigheid (film) Willem Barentsz/ Nova Zembla	Periode 2	1	1
2.2.2	REP	Schrijfvaardigheid Cursus 5 Grammatica: par. 1 en 2 Cursus 6 Formuleren: par. 1, 2, 4 en 6 Cursus 7 Spelling: par. 1 t/m 4	Toetsweek 2	3	3
2.3.1	PO	Opdracht Leesboek 2	Periode 3	1	1
2.3.2	REP	Fictie: Cursus 3 Fictie: par. 1 t/m 5 Taal: Cursus 4 Taal: par. 2 t/m 6	Toetsweek 3	3	3
2.4.1	PO	Van vossen in verhalen (Reinaart de vos)	Periode 4	1	1
2.4.2	REP	Schrijfvaardigheid: Cursus 7 Spelling: par. 5 t/m 14	Toetsweek 4	3	3

Herkansbare toetsen: geen

Vakspecifieke opmerkingen:

Huiswerk en toetsen worden altijd opgegeven in SomToday. Classroom is de plek waar (inlever)opdrachten uitgezet worden en weer ingeleverd worden.

- Leerlingen werken tijdens de lessen in het lesboek Nieuw Nederlands en een schrift. Chromebook wordt wel gebruikt voor de herhaling.
- Toetsen worden gemaakt op papier. Indien de leerling afwezig is, kan de leerling de toets inhalen op een afgesproken datum.
- De leerlingen lezen elke les Nederlands ongeveer 15 minuten in hun leesboek.

Pre-lyceumstroom:

- Voor deze toetsen wordt een strengere normering gehanteerd.
- Van leerlingen uit de pre-lyceumstroom wordt verwacht dat zij ster-opdrachten maken. Dit zijn verdiepende opdrachten binnen de online methode Nieuw Nederlands op havo-niveau die zich openen nadat de leerling een score van 80% of hoger heeft behaald op voorgaande reguliere opdrachten.

Kerdoelen:

De eerste tien kerndoelen zijn vooral gericht op de communicatieve functie van de Nederlandse taal en kennen een belangrijke plaats toe aan strategische vaardigheden. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan culturele en literaire aspecten (kerndoelen 2 en 8).

1. De leerling leert zich mondeling en schriftelijk begrijpelijk uit te drukken.
2. De leerling leert zich te houden aan conventies (spelling, grammaticaal correcte zinnen, woordgebruik) en leert het belang van die conventies te zien.
3. De leerling leert strategieën te gebruiken voor het uitbreiden van zijn woordenschat.
4. De leerling leert strategieën te gebruiken bij het verwerven van informatie uit gesproken en geschreven teksten.
5. De leerling leert in schriftelijke en digitale bronnen informatie te zoeken, te ordenen en te beoordelen op waarde voor hemzelf en anderen.
6. De leerling leert deel te nemen aan overleg, planning, discussie in een groep.
7. De leerling leert een mondelinge presentatie te geven.
8. De leerling leert verhalen, gedichten en informatieve teksten te lezen die aan zijn belangstelling tegemoet komen en zijn belevingswereld uitbreiden.
9. De leerling leert taalactiviteiten (spreken, luisteren, schrijven en lezen) planmatig voor te bereiden en uit te voeren.
10. De leerling leert te reflecteren op de manier waarop hij zijn taalactiviteiten uitvoert en leert, op grond daarvan en van reacties van anderen, conclusies te trekken voor het uitvoeren van nieuwe taalactiviteiten.

Vak: Technologie en toepassing

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL
2.1.1	PO	Slimme, duurzame kleine woning	Periode 1	1
2.2.1	PO	De Fontein Masterchef	Periode 2	1
2.3.1	PO	Kookboek, van woord naar beeld	Periode 3	1
2.4.1	PO	Je eigen bedrijf ontwerpen	Periode 4	1

Herkansbare toetsen: geen

Vakspecifieke opmerkingen

Differentiatie: In de lessen bieden wij diverse werkvormen aan. Leerlingen werken zelfstandig of in groepjes. Ze krijgen de ruimte om hun eigen werktempo te bepalen en om binnen de kaders van de opdracht hun eigen accenten te leggen. In de onderbouw ligt het accent op leren door te doen, waarbij het proces belangrijker is dan het eindproduct. Leerlingen worden aangemoedigd om zelf keuzes te maken in hun ontwerp- en uitvoeringsproces.

De docent begeleidt het proces, geeft waar nodig instructie (klassikaal of individueel), en ondersteunt de groepsvorming. Leerlingen krijgen feedbackmomenten en worden gestimuleerd om hun leerproces te monitoren. Er is ruimte voor verdieping voor leerlingen die meer uitdaging zoeken. De ontwikkeling van vaardigheden staat centraal. Voor leerlingen die het moeilijk vinden is extra ondersteuning beschikbaar, terwijl leerlingen die meer aankunnen gestimuleerd worden in het aanbrengen van extra complexiteit of creatieve elementen. De rol van de docent is die van coach, motivator en procesbewaker.

SomToday: Wordt gebruikt om de behaalde resultaten te noteren. En waar nodig aantekeningen te maken over de lessen. Een toetsopdracht wordt beoordeeld met onvoldoende, voldoende of goed.

Classroom: Wordt gebruikt om de opdrachten klaar te zetten en waar gemaakte opdrachten worden ingeleverd.

SLO kerndoelen en eindtermen:

Eindterm A1: Ontwikkelen van interesses

Eindterm A2: Ontwikkelen van kwaliteiten

Eindterm B3: Sociaal handelen

Eindterm B4: Samenwerken

Eindterm B5: Taalvaardigheden

Eindterm B6: Rekenvaardigheden

Eindterm B7: Digitale vaardigheden

Eindterm B8: Analytische denkvaardigheden

Eindterm B9: Kritische denkvaardigheden

Eindterm B10: Creatieve denkvaardigheden

Eindterm B11: Onderzoeken

Vak: Teken

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	PO	Tekening: Landenpost Begrippen: ordening/compositie, kleurverloop, licht/donker verloop <u>Materiaal</u> : kleurpotlood	Periode 1	2	2
2.1.2	PO	Tekening: Halloween Mansion Begrippen: horizon, verdwijnpunt/vluchtpunt, schaduw <u>Materiaal</u> : grijs potlood, waterverf, stiften	Periode 1	2	2
2.2.1	PO	Tekening: Dierenportret Begrippen: surrealisme, vervreemdend, decoratie <u>Materiaal</u> : vetkrijt / waterverf / kleurpotlood	Periode 2	2	2
2.2.2	PO	Tekening: Zelfportret Begrippen: plasticiteit, portrettekenen kenmerken, verhoudingen <u>Materiaal</u> : grijs potlood, aquarelpotlood	Periode 2	2	2
2.3.1	PO	Tekening: Kleurenmachine Begrippen: brainstormen, schetsen, organische en geometrische vormen <u>Materiaal</u> : balpen, grijs potlood, kleurpotlood	Periode 3	2	2
2.3.2	PO	Tekening: Rastertekening Begrippen: kleur mengen, licht/donker contrast, kleurverloop <u>Materiaal</u> : plakkaatverf	Periode 3	2	2
2.3.3	PO	Tekening: Mensfiguur tekenen Begrippen: verhoudingen mensfiguur, arceren en schaduwen, symmetrisch asymmetrisch <u>Materiaal</u> : papier / grijs potlood	Periode 3	2	2

2.4.1	PO	Tekening: Jezelf als superheld Begrippen: verhoudingen expressie, vormcontrast <u>Materiaal</u> : kleur	Periode 4	2	2
2.4.2	PO	Tekening: Landschap collage Begrippen: atmosferisch perspectief, collage, kleurverloop, licht/donker <u>Materiaal</u> : papier / tijdschriften	Periode 4	2	2
2.4.3	SO	Theorietoets over de beeldende begrippen	Periode 4	1	1

Herkansbare toetsen: geen

Vakspecifieke opmerkingen:

Pre-Lyceum stroom: Er is geen verschil voor Pre-Lyceum leerlingen in de cijfers en wegingen.

Kerdoelen en eindtermen:

- De leerling is aan het eind van leerjaar 2 vertrouwd geraakt met de volgende materialen: plakkaatverf, waterverf, Oost-Indische inkt, olie pastel, pastelskrijt, ecoline, kleurpotlood, grijs potlood en collage.
- De leerling kan aan het eind van leerjaar 2 de volgende beeldende begrippen toepassen en herkennen: tweepunts perspectief; compositie; overlapping; afsnijding; licht-donker contrast; statisch; dynamisch; stofuitdrukking; de kleurencirkel (primaire en secundaire kleuren); warm koud contrast.
- De leerling is vanaf zijn/haar startpunt begin klas 2 een stap hoger gekomen op eigen tekenniveau wat betreft creativiteit (fantasie, originele kijk, out of the box).
- De leerling is vanaf zijn/haar startpunt begin klas 2 een stap hoger gekomen op eigen tekenniveau wat betreft materiaalkennis en techniek.

Vak: Wiskunde

Toets	Soort	Toetsomschrijving	Moment	Weging TL	Weging PL
2.1.1	PO	Statistiek (Statistisch rapport met gegevensverwerking en -presentatie in verschillende diagrammen) H12	Periode 1	1	1
2.1.2	REP 80 min	H1 + H4: Rekenen (werken met getallen, wortel, kwadraten, machten, procenten en wetenschappelijke notatie)	TW 1	2	2
2.2.1	PO	Kubussen	Periode 2	1	1
2.2.2	REP 80 min	H2, H5 + H8 Algebra (lineaire formules, tabellen en grafieken, vergelijkingen en de balansmethode)	TW 2	2	2
2.3.1	REP 80 min	H3, H6 en H7 Meetkunde (Oppervlakten, vergroten en Stelling van Pythagoras)	TW 3	2	2
2.4.1	REP 80 min	H9 + H10 + H11 Meetkunde (Cirkels, cilinders, verbanden, prisma en grensvlakdiagonaal).	TW 4	2	2

Herkansbare toetsen: 2.1.2 - 2.2.2 - 2.3.1

Vakspecifieke opmerkingen

Bij Pre-Lyceum klassen worden voor de havo lesstof extra vragen in de toetsen 2.1.2, 2.2.2 en 2.3.1 en in de PO statistiek opgenomen. De beschikbare tijd blijft hetzelfde.

Kerdoelen en eindtermen Wiskunde voor zowel VMBO-TL als Pre- Lyceum:

- De leerling leert passende Wiskundetaal te gebruiken voor het ordenen van het eigen denken en voor uitleg aan anderen en leert de Wiskundetaal van anderen begrijpen.
- De leerling leert alleen en in samenwerking met anderen in praktische situaties wiskunde te herkennen en te gebruiken om problemen op te lossen.
- De leerling leert een wiskundige argumentatie op te zetten en te onderscheiden van meningen en beweringen en leert daarbij met respect voor ieders denkwijze wiskundige kritiek te geven en te krijgen.
- De leerling leert de structuur en de samenhang te doorzien van formules, tabellen en grafieken, decimale getallen, breuken, procenten, verhoudingen, kwadraten, wortels, machten, wetenschappelijke notatie en leert ermee werken in zinvolle en praktische situaties.
- De leerling leert exact en schattend rekenen en redeneren op basis van inzicht in

nauwkeurigheid, orde van grootte, en marges die in een gegeven situatie passend zijn.

- De leerling leert meten, leert structuur en samenhang doorzien van het metriek stelsel en leert rekenen met maten voor grootheden die gangbaar zijn in relevante toepassingen.
- De leerling leert informele notaties, schematische voorstellingen, tabellen, grafieken en formules te gebruiken om greep te krijgen op verbanden tussen grootheden en variabelen.
- De leerling leert werken met platte en ruimtelijke vormen en structuren, leert daarvan omtrek, oppervlakte en inhoud te berekenen, afbeeldingen te maken en deze te interpreteren en leert met hun eigenschappen en afmetingen te rekenen en redeneren.
- De leerling leert de stelling van Pythagoras en hoe hiermee in praktische situaties lengtes te berekenen.
- De leerling leert gegevens in een rapport systematisch te beschrijven, ordenen en visualiseren in diagrammen en leert gegevens, representaties en conclusies kritisch te beoordelen.